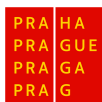

Příběh kapek

metodická podpora k environmentálním programům
H2Ospodař pro děti mateřských škol

PŘÍBĚH JARMILKY A DRAHOMÍRA

PRAŽSKÁ
VODOHOSPODÁŘSKÁ
SPOLEČNOST a.s.

Pražské vodovody
a kanalizace

Příběh Jarmilky a Drahomíra

Očekávané výsledky učení

Dítě a jeho psychika

Myšlenkové operace a procesy

Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu.

Jazyk a řeč

Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty.

Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat.

Vypráví jednoduchý děj.

Předčtenářské dovednosti

Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.

Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav.

Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.

Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.

Dítě a svět

Poznávání světa a přírody

Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.

Příběh Jarmilky a Drahomíra

„Co budeme dělat?“ šťouchla Jarmilka do Drahomíra. „Ještě nic,“ zaprosil Drahomír. Bylo brzy ráno a on se strašně rád nechával kolébat vlnami. Byly to mořské vlny. Jarmilka a Drahomír jsou totiž kapičky a jejich domovem je moře. A moře, to jsou miliardy takových kapiček, jako jsou oni dva.

„Mě už se nechce spát,“ protestovala Jarmilka. „Tak nespí, ale mě nech ještě ležet,“ zívá Drahomír. Znovu zavřel oči a chtěl se ještě trochu nechat pohoupat. Jenže v tom ho něco popadlo a hnalo se s ním šílenou rychlostí někam do dále. Byla to samozřejmě Jarmilka, která jednou rukou držela svého kamaráda a druhou se chytla manty obrovské, která zrovna proplouvala kolem. Drahomír se chystal Jarmilce vynadat, že ho nenechala spát, ale místo toho jen zavýskal. To jak manta vyletěla až nad hladinu a plácla s sebou zpátky do vody. Manty vypadají, že se v moři vznášejí, ale když spěchají, tak doslova letí rychlostí až 40 kilometrů v hodině a dokáží vyskočit až dva metry nad hladinu.

Tohle byla pořádná jízda. Manta si hrála, skákala nad hladinu, kroužila větší a menší kolečka, až si Drahomír i Jarmilka připadali jako na kolotoči. Nakonec se Drahomír neudržel při jednom z divokých výskoků manty nad hladinu. Rozletěl se se spoustou kamarádů, včetně Jarmilky, která ho nechtěla opustit, a společně vytvořili obrovské cáknutí, doslova kolosální šplouchanec. „Dobrý ne?“ smála se od ucha k uchu Jarmilka. „Dobrý,“ přiznal už zcela probuzený Drahomír.

Společně pak přemítali, co budou dělat dál. Bavilo je točit se ve vodních vírech, šplhat na vrcholky těch největších vln nebo zlobit plavce a lézt jim do nosu. Oni pak kašlali a prskali a kapičky se dostaly zase rychle zpět do moře. Tentokrát se rozhodli, že si zahrají na schovávanou. „Támhle za škeblí,“ hlásila Jarmilka, když rychle objevila Drahomíra. „Vylez, vidím tě,“ vrátil jí to brzy Drahomír, když ji objevil, jak vykukuje zpod oranžové hvězdice. Za schovku jim posloužila, stará utržená kotva, mořské korály i malá štěrbina, kterou obýval mořský koník.

Pak se ale Drahomír schoval, a Jarmilka ho ne a ne najít. „Se někam vypařil,“ bručela našťavaně. Nakonec, když ho nemohla nalézt nikde dole, rozhodla se, že vypluje k hladině. Když byla nahoře, koukala nalevo, napravo, ale pořád nic. Už to chtěla vzdát, když v tom ucítla, že ji něco táhne vzhůru k nebi. Byly to sluneční paprsky. Proměnila se ve vodní páru. Z výšky viděla moře, dva delfíny, tři lodě, plavce u břehu, pak i silnice, domy a pak neviděla nic. Ocítla se v mraku. Bylo jí tam smutno a cítila se osamělá.

„Jsi to ty, Jarmilko?“ ozvalo se jí za zády. Pohlédla do nitra bílého mraku, ale nic neviděla. „Tak přece jsi to ty. To jsem rád,“ uslyšela ještě blíže, než před tím. Teprve nyní zahlédla Drahomíra. Byla ráda, že tam je, ale byla i trochu našťavaná. „Podvádíš. Vypařit se, je ve hře na schovávanou zakázané,“ vyhrkla. Drahomír sklopil oči. „Já jsem se chtěl jen schovat u hladiny, ale to sluníčko mě vytáhlo a vypařilo,“ omlouval se.

Příběh Jarmilky a Drahomíra

Jarmilka pokývala hlavou. „Co budeme dělat? Fouká tu a je tu pěkná zima.“ „Ani moře už není vidět, jak jsme vysoko. Myslím, že nás ten vítr odnesl někam nad pevninu,“ dodala. Najednou se začali propadat a už kolem nich nebyla jen bílá tma, ale viděli opravdu pevninu a na ní velké vodní plochy, lesy, ale i podivné stavby a žuch, byli na zemi. Jenže každý někde jinde.

Jarmilka se ocitla u malé vesničky, kde si zrovna hrály děti. Tedy, před tím si hrály, ale jakmile začalo pršet, tak se běžely rychle schovat. „Drahomíre, kde jsi?“ volala Jarmilka, ale marně. Bylo jí smutno. Seděla, sluníčko začalo hřát, a tak se vypařila. To tak kapičky dělávají. Znovu dopadla na zem, jen kousek od minulého přistání. A Drahomír pořád nikde. Tentokrát se ale rozhodla, že místo smutnění po něm bude radši pátrat. Svezla se do trávy a zahlédla tam brouka. „Neviděl jsi Drahomíra,“ ptala se. „A kdo to jako má být,“ tázal se brouk hlubokým hlasem. „To je kamarád, kapička jako jsem já,“ odpověděla. „Ne, jen támhle stojí kráva Drahuše, ale to asi nebude on,“ řekl brouk a zmizel v trávě.

Jarmilka chvíli přemítala, jestli by Drahomír nemohl být na krávě Drahuši. Mokrý byla dost. Možná by se tam cítil příjemně, zabořený do teplé srsti dojnice, která se pohybovala velmi, velmi pomalu. Ale ani tam Drahomír nebyl. Jarmilka putovala s vodou, pomalu sjela do potůčku, vezla se říčkou a všude se po Drahomírovi ptala. Nevěděli o něm rybky, raci ba ani ptáci. Někde ale musel být. Jako správný detektiv si při svém pátrání určila místa, kde Drahomír určitě nebude, protože se tam nebude cítit příjemně. Vyhnula se tak asfaltovým cestám a dlážděným silnicím. Tvrdé povrchy totiž Drahomír rád neměl.

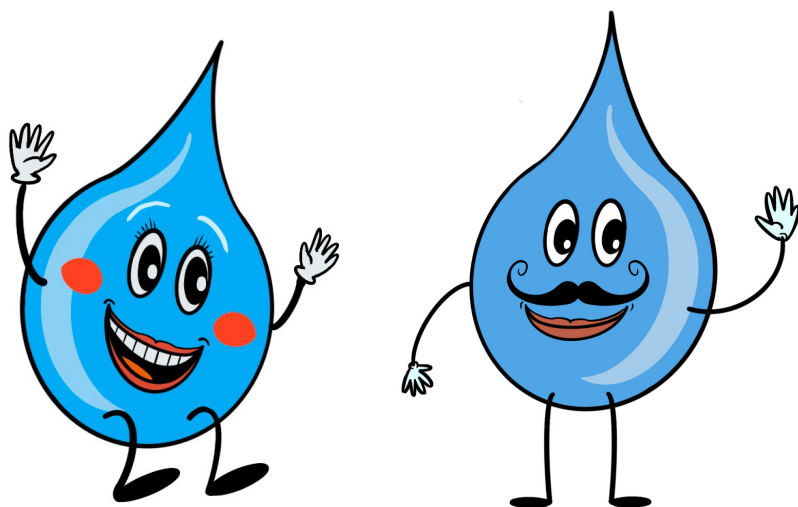
Nakonec to nechala na vodě. Prohledala vodní lázně, vodní vířivky, vodní mlýny, všechny vodní atrakce v lunaparku až nakonec skončila v čistírně odpadních vod. A tam ho našla. To bylo radosti. „Kde jsi byl,“ ptala se hned. A Drahomír vyprávěl. Nejprve spadl nedaleko od místa, kde byla Jarmilka. Byl ve vesnici, ale na něčem tvrdém a černém. Tam se mu nelíbilo, tlačilo to, nebylo se kam schovat a bál se aut, která kolem projížděla. Naštěstí to netrvalo dlouho, asfalt se rychle zahřeje, když zasvítl sluníčko, a taková kapička jako Drahomír se vypaří než bys řekl švec..

Zase stoupal, zase byl v mraku a zase pršelo. Tentokrát spadl do bažiny. Tam se mu líbilo. Rychle se skamarádil s vodoměrkou Klárkou, a ta mu ukázala celé své močálové panství. Bylo zábavné třeba, když si rašelina, která ležela na dně bažiny, prdla. To se s Klárkou nasmáli. Navíc plyn udělal maličkatý gejzírek, který vyplivl na hladinu i staříčkou kapičku Burkharda. „Sákryš, krucajs, co je tohle za způsoby,“ zlobil se a hleděl se zase co nejrychleji dostat ke dnu. Byl v močálu už celou věčnost, možná už i několik staletí.

Příběh Jarmilky a Drahomíra

To Drahomír zdaleka tak dlouho v močálu nevydržel. Se starými kapičkami dole u dna nebyla žádná legrace, tak se držel na povrchu s vodoměrkou Klárkou. A když bylo delší dobu slunečné počasí, tak se prostě zase vypařil. Tentokrát přistál v sadu. Hned sklouzl do trávy, zapadl do hlíny a začal se propadat. Bylo mu dobře, v té mokré hlíně. Cítil, že ho hlína potřebuje. Byl tam ale jen do chvíle, než narazil na kořen nedaleké jabloně. Ten si ho nasál a začalo nové putování. Přes kořínky a kořeny do kmene, větvi a nakonec do jablíčka na konci jedné z větvíček. Tam se chvíli zdržel, protože jablíčko nebylo ještě úplně zralé. Za pár dní, jen co ho trochu sluníčko polechtalo, už bylo pěkně červené. „Jé, to je krásné jablíčko,“ řekla holčička. „Můžu si ho utrhnout?“ zaprosila. Když dostala souhlas, hned si ho vzala a pustila se do něj. Stačilo pár kousnutí a bylo po jablíčku. A Drahomír pak putoval dál spolu s holčičkou.

Jeli vlakem, pak tramvají a pak ještě kousek autobusem. Nakonec se ocitli u ní doma. Tam se ale Drahomír zdržel jen krátce, protože po návratu z výletu holčička zamířila rovnou do koupelny a na záchod. Drahomír doputoval jejím tělem až dolů a holčička ho vyčůrala. Pak jen slyšel spláchnutí a špinavá voda ho vzala s sebou do odpadu. Bylo to jako v tobogánu, z úzké roury do širší, pak zatáčka, a pak zase širší roura, ještě několik zatáček, pak stoka, a pak čistírna odpadních vod. „No a tam jsem potkal tebe Jarmilko,“ dokončil vypravování. Jenže to už byli dávno s vyčištěnou vodou v řece a mířili do moře, kde je určitě zase potká nějaké nové dobrodružství.

Práce s příběhem

Příklady otázek zaměřených na Příběh kapek

- Dokážete na základě příběhu říci, jak cestuje voda po planetě?
- Jak se jmenují hlavní hrdinové našeho příběhu a kde mají domov?
- Jaká zvířata se v našem příběhu objevují? Jak vypadají, kde žijí a jaké vydávají zvuky?
- Kdo koho v příběhu hledá?
- Kde se po odloučení setkala Jarmilka s Drahomírem?
- Jakými dopravními prostředky putoval Drahomír s holčičkou?
- Která kapka se dostala do bažiny a jak taková bažina vypadá?

Příklady otázek zaměřených obecně na téma vody

- Jak se vyrábí pitná voda?
- Co znamená slovo “šetřit”?
- Jak bychom šetřili s vodou?
- Kde používáme v domácnosti vodu?
- Co se děje na čistírně odpadních vod?
- Jak je voda stará? Zažila stejná voda, kterou používáme dnes, např. i dinosaury nebo krále a královny?
- V jakých podobách se s vodou můžeme setkat?
- Co se stane s vodou, když jí zchladíme nebo naopak zahřejeme?
- Je na planetě stále stejné množství vody?
- Je nám v létě v parném dni příjemněji u vody nebo na náměstí?
- Víte, co je dešťová voda a na co se dá využít?
- Víte, co je pramen? Kde bychom pramen mohli najít?
- Viděli jste, děti, někdy studánku?
- Žije něco v řece?